

U Trstu 30. marča 1893.

Godina XXIV

Broj 13.

Napodipljani se dopis u tiskaju.
Preporučana so pisma tiskaju po d
njo, svaki rođak. Oglaši od 8 ro
đakom stoji 60 nđ., ili svaki rođak
više od 6 nđ.; ili u slučaju opozivana
za pogodbo sa upravom. Novci so
ili poštarskom naplaticom (as
segno postale) na administraciju
"Naša Sloga". Imo, prezime i na
ime poštu valja točno označiti.

Komu list nadodje na vremenu,
akako to javi odvudanjima u otvo
renu plemu, za koju se ne plaća
postarino, ako se ikvana napiše:
"Reklamacija".

Iskazi svakog četvrtka na oči
arka.Dopisi se novarađuju ako se i
notičaju.Nobilijogovani listovi se ne primaju.
Prodipljata s postarom stoji 6
for., za soljko 7 for. na godinu.
Razmerno for. 2/3 i 1/2 za polgo
dine. Izvancarne više postarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaz
se u Via Farante br. 14.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a nosilga sve pokvari! Nar. Pos.

G O V O R

narodnoga zastupnika prof. V. jek o slava Spinosa, izrađen u sjednici carevin
skoga veda dne 8. marta 1893. prigodom
rasprave proračuna ministarstva trgovine.

(Konac.)

8. Predlog gg. zast. pl. Burgstallera
i dra. Rizzi-a.

Prije svađa proraspromišljen predlog go
spoda pl. Burgstallera i dra. Rizzi-a, da se
uvrati u državni proračun dostatna dotacija
za izgradnju novih gradova ili pregradnju
u području luke, to morsko-zdravstvene
službe, onako, kako ga je proračunski od
bor prihvatio. To je obodenit predlog, a
što sam ja naveo, nije nego specijalizovanje
nekih radnja, koje bi se imalo pro
vesti u razdoblju od godine 1893. do go
dina 1902.

9. Predlog zast. pl. Burgstallera i
grosa Bondi i naši domaći brodovi.

Isto tako zagovaram i preporučam
visokoj kući, da prihvati, a vladi da pro
vede predlog zastupnika pl. Burgstallera
i grofa Bondi, koji se tiče zaštite i raz
voja domaćeg trgovacke morarica. Ja pod
puno potvrđujem ono, što se u tom pa
gledu u jučeršnjoj i prekonočnjoj sjed
nici kazali zastupnici vitez Stalitz i pl.
Burgstaller. Stanjo je naša trgovacka mor
arica vrlo žalostno. Naši brodovi gnijaju
u ukah, a pojedinički tih brodova moraju
plaćati za njih porez (Čujte! kod isto
mišljenika), dokar da ne iznaju nikakova
dobitka, već samo gubitka od njih. (Za
stupnik dr. Vašat: Noka mole odpis
poreza!) Domaći naši brodovi ne mogu se
natjecati sa stranim, i to obog toga, što
strani posjednici brodova dobivaju velike
podpore od strane vlade, narodito za one
brodove, koji se gradi u tužomstvu, kako
je to nedavno među ostalim dokazao u
zagrebačkom saboru hrvatski zastupnik,
odvjetnik Baršić.

On je naime govorio i o podpori, koje drugi države davaju za gradnjeno
brodova. On je rekao — i ja to vjerujem,
jer on govor obično samo na temelju iz
vostnih podataka — da Francuska svakog
godine daje podršku od 40 milijunih fra

naka na gradnju brodova; Englezka 21
milijun franaka; Italija 17 milijuna fra
naka, zatim cijeli niz drugih država, pri
mojero Japan, koji u tu svrhu daje 2 1/2
milijuna fran. — Austro-Ugarska 1.400.000
franaka (Poklic: Lloyd) i to će po svoj
pričici biti više od koristi drugoj poli
marnarici nego ovoj. Svostrano se priznaje
potreba pripomoći za brodove; ova potroba
priznaje se u saboru u Trstu i Poreču
(Zastupnik Biakin: Dalmacija) i u
Zadru; o toj se potrebi govoriti u saboru u
Zagrebu; no govor se to pripadnici jedno
ili druga narodnosti ili stranke, već to go
vori u vidjaju svi zastupnici Primorja bez
razlike stranaka i narodnosti. Ja se nadam,
da će i naša vlada, kako joj to običao i
ugarski ministar-predsjednik Wekerle
kao što sam ja jučer kazivao vrlo cijenjeni
zastupnik pl. Burgstaller — također opre
ditičiti pripomoći za gradnju brodova.

10. Uprava Lloyd-a.

Dok je govorio vrlo cijenjeni zastupnik
moj predgovornik g. dr. Menger, primio
mu pismo, kojemu bilo je priloženo ova
bilježka (šta):

"La camera di commercio di Spalato
e il Lloyd. Scrive, "Il Dalmata" del 25.
corr.: La camera di commercio di Spalato
aveva diretto, in una nota seduta, in lingua
croata, alcuno monzognero e perfido dela
zioni al consiglio di amministrazione del
Lloyd contro il personale di quella agen
zia, che in ogni occasione colab avesse
di gentilezza e riguardi i presuntuosi cro
atomani di Spalato.

I pifferi però furono sonati, perché il
consiglio d'amministrazione del Lloyd fece
restituire alla camera, a mezzo della stessa
agenzia, il suo insinuato (Čujte! od strane
istomišljenika), facendole capire che, se
voleesse qualche cosa, scrivesse almeno
nella lingua del commercio, della marina
ed anche del paese.

Non posiamo che lodare il contegno
che il consiglio di amministrazione del
Lloyd ha temuto in tale circostanza".

To će reći, da je trgovacka komora
u Spalatu upravila na upravu Lloyda u
Trstu hrvatsku notu i da je ta uprava tu
notu naprosto povratila (Čujte! kod isto
mišljenika), zahtijevajući, da se ta nota na

piso u trgovackom jeziku (Čujte! kod isto
mišljenika).

Gospodo! Reći će se, da ravnatelj
možda nije o tom ništa znao, ili će se
krećivanju baciti na kojega nižega činovnika
(Zastupnik Biakin: Tko čine viši kruzil)
Ja mislim, da bi se ipak moglo prestati
takvom dikaniranjem, jer obala austro
ugarsko monarhije — rekli vi što mu drago
— je većinom slovenaka i hrvatska. (Sa
avim istinito! kod istomišljenika). — Za
stupnik dr. Bartoli prigovara. — Za
stupnik dr. Luogor: Vi sto jezgra pu
čanstva! Neka vam ne smetaju takvi pri
gorovi! Njepo, mi smo tamo i ostati dema
tamo uzprkos prosvjedom. (Odobravanje
kod istomišljenika).

Kad je u vratiti još na jednu
opazku o Lloydu, prije ču ipak učinili
drugi opazku o jezrenom obziru.

11. Druga opazka u jezirkovnom obziru
Kad sam nedavno putovao na otok
Krk, te sam se samo tokom Malinsku.
nosao sam tamo na mulu nadpis: "Land
ungplatz zu dem k. k. österreichischen
Zollamt in Malinska". (Zastupnik dr. Va
šat: Austrijski). A zatim: "Luogo di
approdo appartenente all' i. r. ricevitoria
doganale II. classe in Malinsca" i nikla
kova hrvatskoga nadpisa! (Čujte! kod isto
mišljenika). — Zastupnik dr. Vašat: Vi
sto smo stranci!

Ako znate, da je Malinska u čisto
hrvatskoj občini, Dubašnici, i da je otok
sav — izuzev grada Krka — nastanjen
Hrvati, tad dođe se diviti, da so tamo ne
nalazi hrvatski već samo njemački i tal
janjski nadpisi, kao da smo mi u Italiji ili
u Pruskoj. (Zastupnik Biakin: I u
Dalmaciji je tako!), tako je i u najviše
mjesta u Istri.

Bilo bi slijala već jednom doba, da se
uzimo voći obzir na voći dio putušta u
Primorju. Stanovnici Baško tuže se takodjer
na lučki ured, te su na 19. siječnja o. g.
— kako mi javiš, — upravili formalnu
tužbu proti tomu uredu na o. kr. pomorsku
oblast u Trstu. Mani nisu poznati točko
te tužbe, to o tom ne mogu dalje govoriti,
već same prepričati potanku iztragu o toj
stvari i što je moguće prije lič proti tomu
zlu naći.

Ta je on jo lič kćvetak rudi,
Pa zar je čudo da je rosa
Na toga cvetka pala grudi?
Pod mornar-kapom vrana kosa
Tampotputnu mi šiju gladi;
Al' kakvi su ga stieli jadi,
Da sjeme su mi oči crne;
Da što se više bliži donut,
Sve više strepi, više trne,
Sve bližje leđa rumeno mu?

Il' zar se boji rodne grada,
Gđe evrate ruža, nječ'va mlada?
To dom kuj ljubi, čim ga speti,
Kô pliće u grijezdo u nj poleti.
O i on rado svoje gleda,
Al' pokora mu naprije ne da,
Sto sveti mu ju otac zada
U vatikanu Rima grada.

Ogriješio si dn. i činom
S kog presto bje bit crkve sinom,
S kog namještici Krsta čestni
Odriješit ga ne bješu vlastni.
I sam mi starac biskup reče:
U Rim se k pupi nek utecē,
A on, bogdubj jer je bio,
Nit časka nije počasno.
Pa sad na vranec hitec svomu
I vraćajuće se k mison donuu,
O svojoi misli izpovedi
I što mi reče papu siedi;
A na tu misli momak liepi
Sve više trne, više strepi.

II.
Na putu Janko kô kroz dim
U dulju svedjer vidi Rim;
Na krilih misli tamu leti,
Srebrnjeni gdje sumi Tibar,

12. Obzir na Lloyd.

Što se tiče Lloyda, imao bih da kažem
još nekoliko riječi. Ovdje bi se moglo više
toga iztaknuti. Meni je došlo više pismenih
pritužba, ali omedjajši ču se samo da
jedno, naime da ono, što je njegova pre
usvojenje g. ministar trgovine prekucan
odvje iztaknu, odgovarajući na jednu in
terpelaciju.

On je naime ovde govorio o primicima
i izdati, te je potvrdio, da manji do
hodci, dakle dečioni g. 1892. prema onim
god. 1891. iznosi 911.008 forinti, unatoč
nekim velo povoljnijim okolnostima, što su
tako godine nastupile, osobito usled kolera
u Hamburgu, — jer je usled toga bio u
Trstu veći izvoz i izvoz. Njegova preuz
jnost rekli je nadolje, hoćemo li, da
stanje državice pravo prosudimo — to da
morimo, uzeti u obzir ne samo dohodek,
već i prislužne, naročito one, što su po
stignuto u arsenu. (Čujte! kod istomi
šljenika).

Gospodo! Ja se bojam, da su to pri
stodjije portigute punjavčima kod rad
nika i to kod onih najnižih, najničom
nijih (Čujte! kod istomišljenika) i da so
jedno i drugi učinili (Čujte! Čujte!) i
zastupnik dr. Vašat: Luogo di
approdo appartenente all' i. r. ricevitoria
doganale II. classe in Malinsca i nikla
kova hrvatskoga nadpisa! (Čujte! Čujte!) i
koji bi i sad još bili sposobni za rad!
Samo nekolici, tridesetoroči od njih, po
dijeljena jo na godinu dana mirovinu sa
mijesecnim 8 for. (Čujte! Čujte!).

Posebno godine dana neka umru od
gladi, kao i svu drugu, koji su toliko go
dina radij u neimaju mirovine ni za jednu
godinu. (Čujte! Čujte!) — Zastupnik dr.
Luogor: A Lloyd su daje subvenciju! Ovi
ljudi ne razumiju nikakav drugi posao,
ne mogu učiti, u četiri godine posla — bačen
su u ulicu (Čujte!).

Ne velim, da se radnici moraju pri
držati, ako ne iwa posla, ali ako je istina,
što mi je pisan, tada se ti odusti rad
nika moraju samo prekucati.

U putuju naime doba — ako sam
dobro upućen — dalo je to državu gra
đati tri paroboda „Marija Valerija“, „Gi
sela“ i „Vindobona“ u inozemstvu i to dva

I duševnu mu bol izleći!

„I odmetniku“ — papa poče —
„Milostiv Bog je na nebеси,

U božje krile kad se vrati.

A jesu li teški tvoji griesi? *

„Moji teški griesi“ — odvrti papi —

„Koj duši mojog pokoj kralj,
Za osvetom u nebo vapi;

A na nj me magla nagna dud,

Taj mog životu udes bud.“

(Sljedi).

Nad grobom nezaboravne tetke.

Bijah dlete, malo dlete

Kad mi majka u grob pala,

A ti si mi vrati, žarki

Drugi majčin ejevol dala!

Učila me Bogu molit

U hrvatskom milom aboru,

Sreću, ljubav opet nadjoh,

Drugu majku u tvom dvoru.

Sad si i ti bladne smrti

Klete kose, pusta žrtva,

Sad si i ti tužna, ledna;

I ti si mi sada mrtva!

U tvoj ljes tužno zurim,

Pred menom je raka tvoja;

Zadnji put ti sbogom šaćem,

Milja druga majko moja!

Rieka u ožujku 1893.

R. Katalinič Šeretov.

prva u Englezkoj, a pot-ju u Pruskoj. (Čujo! Čujo! kod istomisljenika). Zar nije najosmišljeniji okrotaj — ili da možda bilo moguće, da se svih parobrodi naokolo stvarano gospode drugova doći do ovjedodruženja, da Primorje stoji mnogo više? (Zastupnik dr. V. V. V. Š. M. nadređeno) Tad nobi bilo nužno, da se radnici odustaju. (Odobravano je strano istomisljenika). Zar da i ovdje podupriremo inozemaca, a naši ljudi bacavaju na ulicu? (Odobravano je strano istomisljenika).

Ovdje su primjetiti vam još jedno: Pripoznat mi je obširan imenik i redon, da su ljudi, koji su još u poslu ostali, rodom Talijani, t. j. iz kraljevine Italije. (Čujo! Čujo! kod strano istomisljenika).

Ti ljudi — među njima i jedan takov, koji nije austrijski državljanin, jer ju, kako mi je rečeno, prije više godina isao na vojničku vježbu u Italiju — pridržani su, dočim su naši ljudi odustati.

Stvar idu ipak nešto predaleko. Naši ribari zapostavljaju se talijanskim; naša vina su na korist talijanskih skoro uništena. (Odobravano je strano istomisljenika), a sad su naši ljudi odstupali iz posla, dočim ne oni iz druge kraljevine ostavljaju u poslu. Zar da gledam na sve to i ne kliknemo: Quo usque tandem? (Zastupnik dr. Brzorad: Hrvati su po Stremayru stranci u Austriji!) — Zastupnik dr. V. V. Š. M. Sve, što je slaveno, strano je!

18. Željezničko pruge u Istri.

Ovdje bih želio naglasiti još dvoje željezničko pruge u Istri. Preporučam brzi visokog ministarstva trgovine prugu između Hercegova-Kozine i Jurčića ili Matulja-Opatija. Bića bi to neobuhodna potreba za tamjanje siromašno i vazađa vjerno putovanje. Bio bi to također u interesu trgovine, kao i u strategičnom interesu, jer bi se gradovi Pula, Trsat i Rijeka na jednu uzu i pol približili. Mjesto da se čini okolni put preko Divaču, Sv. Petra itd., mnogo bi — kako rekoh — prikratiti put za jednu uzu i pol, a možda i za dvoje. Preporučujem brzi visokog ministarstva trgovine i lokalnu željeznicu Trsat-Poreč, i to s normalnom širinom, pri čem morau ipak opaziti, da se valja prečno obazrici na ovu dieلو pokrajina, koji ne imaju još nikakvih vezaka sa svjetom, da se naime uzme osobiti obzir na obšće Doline, Dekani, Powjan, dakkako i Kopar, Buje, Oprtalj, Motovun, Vižinada i Višnjan, to da bi ta pruga moralu negdje, možda kod Kantanara, imati svezu s onom prugom, koju već postoji u Istri.

Sponmenuti su konačno jednu točku gledje Gorice. Nam je podastri vladin predlog, broj 609 prilog, tijedanj su izgradnjo lokalne željeznicu Tržić-Cervinjan.

Ovdje je pobrinuto za jugo-zapadni kraj Gorice, za tako zvani furlanski dio; niko nebi išao u proti tomu, kad uslijed toga ne bi bila nanešena šteta drugim die-lovom pokrajine, naročito glavnom gradu Gorici, i kad bi se istodobno skrbilo i za ostalo dijelovo zemlje. Moram ovdje prijetiti, da celičnjek te istok Gorice ne imaju ni podnji željeznicu. Moram nadaju sponmenuti, da je jugozapad pokrajine nastojan sa Furlani, soko hodočete, Talijani, dočim sjeverni, najveći dio pokrajine, počasom od Gorice, zapremaju Slovinci, to hitjeli ili nochtjeli moramo i taj dođe do zaključka, da se svagđe skebi više za padnike drugih narodnosti nego za Slovinci i Hrvate. (Zastupnik B. i. K. i. K. Kao obično!) Punim je pravom, kako sam do i čitao, kod dotičnih razprava u željezničkom odboru visoko cijenjeni zastupnik Kaftan kazao, da će za tu prugu Tržić-Ronki, i Cervinjan glasovati samo pod uvjetom, da bude pozabljeno za svezu između Gorice i to prugu i da se sagraditi pruga kroz vjapavsku dolinu izmed Ljungata i Gorice.

Gospodin vladin zastupnik obećao je također, da će vlast u želju, taj uvjet ispuniti, a ja se nadam, da neće ostati kod pukoga obećanja. Nadam se također, da će doskora doći dobit, kada će se namo jugo-zapadni i iztočni, već kad će i sjeverni, najveći dio te pokrajine, dakkako celičnjek Soče, dobiti željeznicu, i time završujem. (Odobravano je strano istomisljenika).

G O V O R .

dra. Matka Leginje, što ga je govorio u sjednici carovinskega vječna dne 23. februara 1893.

Visoka kućo! Ja su svoje opazko o predmetu, koji je na dnevnom redu, optuživao u glavnim ograničenjima na mju užu dozvolinju, to jest na Primorje, u napose na Istru, koju neopoređeno zastupam.

Moguće je, da će iko na temelju mojih zaključaka reći, da u Primorju jest 181.000 for. Kod ministarstva za bogosluženje i muzičkim izdatcima

bira, kao i svagđe — o to bi bio svakaku novoučenički okrotaj — ili da možda nakoliko stvarano gospode drugova doći do ovjedodruženja, da Primorje stoji mnogo više? (Zastupnik S. i. n. d. i. C.) Tad nobi bilo nužno, da se radnici odustaju. (Odobravano je strano istomisljenika). Zar da i ovdje podupriremo inozemaca, a naši ljudi bacavaju na ulicu? (Odobravano je strano istomisljenika).

Ovdje su primjetiti vam još jedno:

Pripoznat mi je obširan imenik i redon,

da su ljudi, koji su još u poslu

ostali, rodom Talijani, t. j. iz kraljevine

Italije. (Čujo! Čujo! kod strano istomisljenika).

Ti ljudi — među njima i jedan takov,

koji nije austrijski državljanin, jer ju, kako

mi je rečeno, prije više godina isao na

vojničku vježbu u Italiju — pridržani su,

dočim su naši ljudi odustati.

Stvar idu ipak nešto predaleko. Naši

ribari zapostavljaju se talijanskim; naša

vina su na korist talijanskih skoro uni-

štenu. (Odobravano je strano istomisljenika), a sad su naši ljudi odstupali iz posla,

dočim ne oni iz druge kraljevine ostavljaju

u poslu. Zar da gledam na sve to i ne

kliknemo: Quo usque tandem? (Zastupnik dr. Brzorad: Hrvati su po Stremayru stranci u Austriji!) — Zastupnik dr. V. V. Š. M. Sve, što je slaveno, strano je!

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug, izjavio suvremenu, da li

su u obče prihodi Primorja tako visoki,

kako ih je navodilo, i da li državna vlast,

uprava, u njenih raznih područjih može

ipak što više ne izdaje za Primorje, nego

i ciste monarhiju.

Na to još nekotri zastupnik, sna-

rij i gospodin drug

Prilog broju 18. „Naše Sloga“.

Natorno, da mi je to sasvim razumljivo. Jer ako naš upravni ustav, što se tido finansijom, sa tako velikom zomljom, kraljevinom i tako uglednom strankom u ovoj visokoj kući nemo da raduna ili ne može da raduna, tad ja kao sin u istoj monarkiji živudoga i na dvojo presjedonoga tista, kao Hrvat, kao dijete naroda, koji je u tom pogledu prilično zamoren, ne mogu ovđe govoriti kao lav, već samo kao janjo.

Bilo je doba, visoka kuća, kad joj Istra imala da pretrpi čitav niz zlodostih žrtava, gdje je svaka proizvodnja bila uništena, da se o plaćanju poreza, pada u obče bar na polak o dovjedjem životu kod tamošnjega puštanstva nije moglo ni govoriti. Ova doba počela je g. 1850. i vuce se svu do godine 1875., dakle kroz čitavih 25 godina. Koliki su porezni zaostatoi morali tu nagomilati, lako je poznati i u istom je puštanstvo doseglo u ruke libaravu. Sto se toga tiče, to mi u tom pogledu nismo osamljeni u Austriji, nu gospoda mogu da se uvjere o istinitosti moje tvrdnje, kad im rekuem, da dan danas na malom seljakom posjedu u Istri leže sa 16 postotnih ukupnog hipoteka (Čučić), 8, 10 i 12 postotnih običini su kamati. Nakon su nastalo nešto bolje godine. Puštanstvo so nadalo, da će se nošta malo oporaviti, ali jo kod toga, gospoda, kao kod bolnoga tiola. Tko nakon viđegodišnje bolosti podmiljuje ozdravljivati, treba joj dulje vremena stodanje i opreznosti, bolje hranu, da su uzmogno podpuno oporaviti. Isti zakon bez dvojeće vriedi i u gospodarstvenom obziru. Nu dim su nastalo bolje četve, podele su poreznu oblasti odmah da izvršaju svoju zadatu. Tad se jo govorilo, sada puk imade opet vina, inaču nešto pionion, govorilo se: Zahval Krown! A kako se to obavljalo, neda se pripovjeti. Bilo je seljak, koji su kod godišnjeg poreza od 15 do 20 for. težajem deset gudinah platili po 600 do 800 for. pađi 1000 for. na porezni zaostatak (Čučić) i jer dobitak od žrtve nije bio dovoljan — mogao biv uvanastvi imena, gospoda, — pali su dotičnici opet u ruke libarav, da uzmognu porez platiti (Čučić). Božjou pomoci i svojimi zdrevnim rukama, pomaže si naš seljak — i u tom pogledu no dinim razlike između obavije narodnosti u zemlji — da napokon svoj porezni zaostatak smanjuje, da dodje po priličnu godišnju poreznu dužnost. Ali što se događa? Porezni oblasti, koju su tako rerne i marljive, da čovjeku tako rodi zadruž kap krvi izstanu, ne trude se ni najmanj niti imaju vremena, da uknjižene porezne tražbine opet daju brišati. Za to gospoda absolutno ne dospijevaju.

Jer nam se uvek spominjava, da nismo u stanju pružiti dokaza za ono, što u ovoj visokoj kući navodimo (Zastupnik Špinčić): Mi uvek pružamo dokazu za svoje tvrdnje! Čest mi je, da predložim ovaj gruntovni izvadak gruntovnoga uložka br. 806. porezne občine Žabuđani, porezna okružja Poreč, po kojem je taj malo posjed pod proces. 26. februara 1889. br. 893. obterovan poreznicima tražbinama u iznosu od 478 for. 7 nov.

Zatim dodje joj jedna daljnja ukupnija od 99 for. 69 novč., pod proces. 27. maja 1891. broj 2417. ili gruntovni broj 342. Dutični gruntovni izvadak učinjen je 9. junija 1882. te sam zanji platio, kako se vidi, dva forinta bljeđeg (pokazuje izvadak). Nekoga danas podjoh u učani, da ranije dugove toga nasrećnika u učanju, naravno nu svojim novcem, to ne ido — k poreznom uredi, odnosno ka gruntovnoj oblasti u Poreču i pogledati, kako stoji enda s porezni, jer mi ju ovaj čovjek vaziča tvrdio, da on nije toliko dužan, to mi jo i namire predložio, iz kojih se jo vidilo, da je u istinu znatne stote obraćeno uplaćivati. Dodjoh dakle tamo — bilo jo, ako se ne varam, 15. ili 17. februara 1892. i nadjoh, da su to stavko još uvek uknjižene u gruntovnicu.

Zauvijek gospodu u poreznom uredu, da mi točno naveđu, što je tačno dužan na porez i oni mi točno označe, njegov dug sa svatom od 88 for. 77 novč. Za to je njegov posjed bio još sveudjili obterovan sa iznosom od 600 for. Kako to može biti od koristi po realnu vrijesiju saskega puštanstva, o tom prepustam da sudi visoku kuću. Svaku bo neđe u porezni ured, da se tamo osvjeđodi. Pogleda si gruntovni izvadak, nadje, da je posjed tako obterovan hipotekom i ovršnim začinjnim pravom i posjedniku se eventualno ne dozvoli zamoljenu zajam, tim manje, ito se kaže: Ti si zlostav pladala, kad ni poreza ne podmirujuće.

Naravno jo, da se na to odgovara:

Ta on može taj dug brišati dati. Svo je

to lijevo i pravo, to možemo mi rodi, ali čovjek, koji ne zna čitati ni pisati, koji no znače, što da reći gruntovni izvadak i kakvo posljedice imaju svr i razni unosi, taj se tomu ne dojeti.

S jednom poreznom namirou nede se provesti izkrajšava, koju sud mora redovito obaviti, o tom da gospoda biti uvjeren. Jer preto što se tu opaža, jest, da manjka uređeno počet ili su podpis takđe nadzrani knji hieroglifi, da ih nitko ne može čitati. Valjan, dobar propis ne može se učiniti. Onda se još pita, može li se sudobni putem izhoditi takvo brišanje hipoteka. Drugi slajd je ovaj:

Na gruntovnom uložku broj 218 u Baderni ili Monopaderni upisana su braća Radetić Martin i Radivoj. Mati svaki do polovice kaže vlasnik. Tu je porezni dug, uvezen godine 1884. proces. 28. maja broj 2875. u iznosu od 750 for. bi novč.; za taj dolazi daljnji unos od 9. julija 1888. odnosno stara dužna svota od 100 for. 64 1/2 novč. i zatim dolazi još jedna stavka od godine 1890. u iznosu od 82 for. 15 novč. Tu čini ukupno 999 for. 31 novč. Po formalnosti gruntovnoga stanja dugujem da tko ljudi još uvise na porez 1000 for. manje nekoliko novčića. Pa ipak imam ovđe službenu obavijest o k. k. poreznoj uvedi od 20. januara 1893. broj 117. upravljenju na "Istarsku posjeljicu" u Puli, po kojoj tko ljudi imada do konca god. 1892. platiti samo 148 for. 12 novč. poreza, kod čega se ne smiju putati s vido, da ovršni troškovi, koji su u taj svrzi za držani, iznosu jedan put 1 for. 5 novč., a jedan put 50 for. 66 novč., jedan put opet troškovi realne procjene od godine 1891. 18 for. 08 novč., što moju uđavno stavljenu tvrdnju podkrepljuje, da troškovi realne procjene od prilične površine najmanje 15 for. iznose. Dakle ovaj malo posjed Radodić obterovan je kako rokoh, a 999 for. 31 novč. porezog duga.

Taj posjed, gospodo, vredi sav po sudbenoj procjeni od 4. februara 1891. for. 1323 i 4 novč. (Čučić) — joj procjenjena polovica iznosi 661 for. 52 novč.

Sada neka mi bude dozvoljeno pitanje, kako može biti s realnom vrijesnjom tega posjeda, kad porezni ured pokazuje takvu nemarnost, obziru na brišanje već davnog pladenjoga porezog duga.

Nu to nije sve. Neka mi bude dozvoljeno još jedan primjer navesti, kako se kod nas u poreznih "stvarih" upotrebljuje glasovita ovršna novela od 10. junije 1887.

Nu prije nego prodjem na ovu, dozvolite mi, da upoznam, kako su u potonje doba u pojedinim poreznih područjima, načinjeno poreznom kotaru Poreč i Vodnjani dogodilo stvari, koje su upravo nedostojno za ustavnu, evropsku, na kreditanom temelju osnovanu državu. Ovdje se provadiju strogošči, koja se ne može po blize označiti, to su no pazi na to, koliko će članova u stanovitoj obitelji morati gladavati. Ono malo klipova kukuruz skupi se u vreću, poveže crnožutom vrpicom i započati počatom porezog ureda; a jedna dječa s maternom glodaju sve to — i te započaćena vreću ostaju tam, da se priteže troškovi skladista — a oni gladni ne smiju da jedu taj kukuruz! Ovako se događa s najmanjom količinom hrane, tako biva s jedinim proizvodi, što ih ljudi mogu pretvoriti u novac. Porezni uredi provodejaju godinicu na stotine i stotine ovršnih eksekretrajah usjeva pojedinim malim posjedima. Volim: stotine i stotine u jednom jedinom poreznom području (Čučić Čučić) to u tu svrhu spominjem opet kotar Vodnjani ili Dignano, porezni kotar Poreč. Troškovi, koji odužu nastaju po putanju, ogromni su u razvijoru prema njihovim dohodkom te prema njihovom gospodarstvenom položaju. Koji mu drugi čovjek, možda tu i tamo radijek dotičnoga kontroleura ili kako se govo, bude pleniteljnost. Seljaci donose nekoliko šerih, koju su počasnili ili inče da kroku pribriši, kao obročnu odplatu k poreznom uredu, gdje u porezak ili drugi koji činjavaju rade: Mi ne imamo višo s vama nikakva posla, idite k plenitelju! I plenitelju, idu jedan put u selo, da izvede zapleni, koju sam prija spomenuto, eventualno s jakom pratnjom. Iako sad jedni seljaci dodje s nekoliko kukavki šerih u grad, da platiti porez, odbija se onaj najprije svoja dva forinta za svakoga porezovnika. Prislijevaju se u tom pogledu stvari na njegovo saslušanje, da u tom pogledu stvari na njegovo preuzivateljnost gosp. ministra finansijalnog pitanja, da li je istina, da jo u poreznom kotaru Vodnjani u Istri minulo godino jedan takav plenitelj za takav ništveni posao započinuo svi dan do 30. for. (Čučić Čučić)! — Zastupnik N. B. R. zorač: T, se događa kod nas kod ovrh; pet šerih da napravio i obiširo načelo.

No trebam da napravio i obiširo načelo,

namatač i poreza moramo često čekati po godinu; jedno sam rješenju primio, premda nije došlo u moje ruke, već na dotičnoga čovjeka, i za to sam rješenju vrlo zahvalan njegovoj preuzivateljnosti. (Zastupnik dr. Vašat) To se događa po-avuda!

Imanovam sam sudbenim kuratorom jedno malono masso Zamlić, gdje braća Sertić konkurišu kuo subašinjci; svr imadu mjesto svojih pokojnih roditeljih i braća po mojem nazoru platiti baštinisko pristojbo od prilikom toliko novčića, koliko ih se forinti propisano. Sbilja se nekakva pogroška kod raduna. Proti tomu plateznom nalogu uložio sam utok u aprila 1890., a danas dalač koncem februara 1893. ne imam ni sada rješenje! (Čučić) I kod istomisljenika. — Zastupnik dr. Vašat: Kroz godine nikakvoga rješenja! To biva i u političkim stvarima!

Da se u Istri utjerivanjem poreza ide do skravnosti granočića, dokazuju osim onoga, što sam naveo, još jedan flagrantni slučaj, koji sam upravo prislijev ovđe naveštati. Ubogi, stari noki seljak, gotovo 60 godišnjih dojvici Franjo Blažić iz Blažićih, ili, kako se takodje kaže, Blažići, porezna občina Štokovići, porezno okružje Vodnjani u Istri, bio je — salvo i u vero — godine 1890. ili 1891., on je svakako, gospodo, bio radi porezog duga protjeran iz svoje kuće, te ležaš kroz esan dane i noći dječomice vani na costi, dječomice opat mradavu upotriboći dubrotu svog sunjada. Imao je kod sebe stari sastru i dvoje djece, koja još nisu bila dostigle dobu, da mogu obavljati točko poslove.

Ovaj je čovjek do jeseni minule godine na račun svoga duga — koliko iznosi, nu možemo nikad saznati, kod naših se poreznih uredu, to ne može doznati, — koji je iznosnu navodno 800 for. platio preko 200 for. Onu no znao da, da li su zemljišta njegova — on je kućnje doduze opot došao u posjed i u vlasništvo vreću porezog crata i hodo li ili se opat ujedno dati ili komu drugomu prodati. On o svemu tomu nezna ništa. Debitivnoga odgovora ne može dobiti.

Poznato mi je, da se je baš za ovoga čovjeka zauzeo neko uvalio stedivo i pripremio društvo u Istri, te ponudilo izplatu stanovitog iznosa, ali, naravno pod uvjetom, da imu do toga i toga dana ipak sljedići definitivni odgovor, da se znade, kukočko stvar stoji i da se s njim može odlučiti, što se ima za buduće učiniti.

Ob odgovoru ne može naravno biti govora, jer u tom obziru — kako rekoh — postupak je neto nevjerojatnoga.

Ja, visoka kuća, kako već prije spomenutim nisam u stanju, da načaram podpunu sliku naših gospodarskih odnosa u zemlji, da te vam naraciju podpunom podatkom, da imu do toga i toga dana ipak sljedići definitivni odgovor, da se znade, kokočko stvar stoji i da se s njim može odlučiti, što se ima za buduće učiniti.

Poznato mi je, da se je baš za ovoga čovjeka zauzeo neko uvalio stedivo i pripremio društvo u Istri, te ponudilo izplatu stanovitog iznosa, ali, naravno pod uvjetom, da imu do toga i tega dana ipak sljedići definitivni odgovor, da se znade, kokočko stvar stoji i da se s njim može odlučiti, što se ima za buduće učiniti.

Pogled po svetu.

U Trstu, dno 20. marta. 1893.

Austro-Ugarska. Razprave očaravinskoj vjeću odgodjene su ovih dana radi uskrsnih blagdana, i jer će mjesecu aprila zasjedati većina zomljenskih sabora. Na drugom mjestu javljamo o sazivu tih sabora. Poslije zasjedanja zomljenskih sabora sastati će se delegacije u Beču. Austrijski delegati bijahu izabrani u posljednjoj sjednici carevinskoga vjeća. Istru će zastupati u delegacijah talijanski zastupnik Istro dr. Rizzi. O tom izboru izveštavamo na drugom mjestu.

U zadnjoj sjednici carevinskoga vjeća interpolirali su naši zastupnici ministra predsjedniklju i ministra pravosuđa radi žalostnog političkog stanja u Primorju naposo u Istri, te radi čestih zaplijena našeg druga "Il Diritto Croato" itd. Ovo kraljevi i juri je pravi moštar, jer može po hrvatski ili ne, ma dosta po talijanski.

djelovanju i da im razjasne sadašnji politički položaj. U nedjelju govorio je zastupnik dr. Herold u Kutnojgori a u Podgorabu dr. Engel. Na obih sastance prihvaćena bijahu resolucija, u kojih se zahtjeva od zastupnika češkoga naroda, da rade odlučno i neumorno oko ostvarivanja češkoga državnoga prava.

Duo 28. t. m. započele su u Beču zajedničke ministarske konforencije namenjene predradnjam za zasjedanje delegacija, koje će se sastati mjeseca maja.

Crnogora. Lažliberalne novine njemačke, talijanske i madjarske dočasni neprestano takove vesti o jučačkoj Crnogori, da bi se tomu i ludjik nasmjeli morao. Ono što danas tvrdi svom odlučnostju, sutra oponizivljuju da se pak prekosutra opet na laž povrate.

Bugarska. Knez Ferdinand bolje odspos je vratio sa zadnjeg putovanja. Radi te bolesti morao je odučiti svoje vjenčanje, koje se je imalo obaviti početkom aprila.

Francuzka. Na mjesto nedavno umrlog predsjednika francuzkog narodnog Ferry-a izabran bijaše ovile dana dan Francuzske akademije učenjaka i pisac Lac ar.

Italija. Za predstojeći srebrni piro kraljevskog para čine se u Italiji, napose u Rimu velike pripreme. Austrijski dvor zastupati će kod te svečanosti nadvojvoda Karlo Ludvik a ruskoga cara veliki knez Pavao. Prosljeda čedna nabacio se neki smučnjak na kralja Umberta na ulici blatom. Uhvatili ga odmah a liečnici tvrde, da je poremećene pameti. U novije dobi jesu u Rimu na dnevnom redu bombe i petarde, što ih bacaju do sada nepoznati zlakovi.

Franina i Jurina

Jur. Žao nešalješ više tvoga melega va školu?

Fr. Kamo ćeš, da ga pustim tamo trimo gubit. Kad eo niš novanadi, bolje da mi doša doma blago.

Jur. Ča ih mester niš novanadi?

Fr. Vadi ih koliko ga volja, ma kad ema vidia, da dice, ki sam novanadi dobro stiti, vadu drugu diju mesto močtra, sam si ga zadrža doma.

Jur. Ča se nijedan novanadi vrhu njego njegevina poglavaram?

Fr. Nebi korištilo: da bi bila on Hrvat, gdi bi bila ju, ali kad e finov go spodom črišnju zobje, neka drži školu ili nadre, neka se dice da navad ili niš (za gospudu bolja da niš), on ju je pravi mester, jer može po hrvatski ili ne, ma dosta do taj talijanski.

Jur. Nećeš za nas i našu diju takov močtar!

Fr. Bonje je, a da biš atia od njega, kad nadre u redu u delegaciji talijanski zastupnik Istro dr. Rizzi. O tom izboru izveštavamo na drugom mjestu.

Jur. Onda neka pusti močtru i neka gro za joometra.

Fr. Mageri da bi pošla i danas.

* * *

Fr. Ča biš rekla Jure, žad obesi prekidovatovarskega društva na ssku ruku po jednogotročetnika, kada gre na šetaju?

Jur. Ađ ni krajaš.

Fr. Čemu je pak to svoje?

Jur. Ma da, zao da krajac, bi stavil željanu pogluva va šep na savrnu, a svako ga drži deca, da ga votar nebiti preko cesta va triju.

Fr. Fino ju je spona.

Različite vesti.

Zapljena. Današnje prvo izdanje zapljeni našu je državno odvjetništvo radi vlasti u Biogradu.

Srotan Uskrs! Po starom našem običaju nazivljeno svim našim čitateljima i svom narodu povodom predstojecih sv. uskrsnih blagdana najdražđenije: Srotan Vatikanski! Uspomeni na slavno uskrađenje Sina božjega, koji nas je oslobođio vječne smrti, nudimo se, da ćemo ukratice, poštovanju i postoljem radom, te prosvjetom doći do uskraćenja naših narodnih želja i tužnja, do osvovorenu naših narodnih ideja. Za Golgotom došlo je Uskrađenje, pri čemu moralna naša zdravlja,ako se i dešto malazimo u težkim i neosnovnim okolnostima. Bez muke nećemo nauku a bez truda nećemo kroba. Uprimljak svi i svuda složno okolo narodnog nepredka, duševnog i tjelesnog, pak ćemo bez dvoje dočekati i našu narodnu uskrađenje!

Kapitularnim vikarom kapitola u Krku izabran bio je sv. o. a od pređ. kapitola svećenik g. dr. Fr. Volarić, kanonik itd. **Vesela vlast.** Veloudeni gosp. dr. V. Lentini Izo p., rodom iz Meglara u Koroškoj, polužio je danas na voliki čestvratak kod c. kr. tričlanog višeg судa, sudjelujući na odlikom. Čestitamo vlastom našemu ministru!

Interpolacija. U zadnjoj sjednici carinskega vječa interpolirali su naši narodni zastupnici gg. dr. Laginja i profesor Spinčić ministra predsjednika i ministra pravosudija radi javnih odredaka u Primorju u obči a napose u Istri, to radi nepoznavanja hrvatskoga ili slovenskoga jezika sudbenih činovnika, radi duštih zapljena našeg druga u Puli "Il Diritto Croato" itd. Ovu interpolaciju donosićemo dan prije, kao što i ove, koje smo najavili u zadnjem broju.

K imeniku preuzvodenog biskupa J. Strossmayera. Na Josipovo odposlalo je hrvatsko čitaonica u Kastvu svomu prvom počasnom članu, preuzvodenomu vladiku Strossmayeru slijedeću brzovjenu čestitku:

"Prigodom Vašeg imendana Svetovnjega moć nočka Vas dugo jošte uzdržali na životu svome stadi i cijelomu Hrvatsku na diku i ponos — ključ svomu prvom počasnom članu.

Hrv. Čitaonica, Kastav".

Na ovu čestitku zahtijevalo se preuzvodiši biskup slijedećim pismom:

"Slavnog hrvatskog čitaonici u Kastvu na prijateljskoj njenoj čestitci o imeniku izporučujem ovime najtopliju moju hvalu. Bog dragi blagoslovio slavnu čitaonicu i sve vrijedno njenje članove, najpođao da je im dodešće vedrije dano nad hrvatskim narodom — razpršenim doduše, ali duhom, hvala Bogu, već ujedinjenim. Preporučujem se i na delne ljubavi slavne čitaonice, ostajem joj sa poštovanjem U Đakovu, 23. ožujka 1893.

Strossmayer v. r.

Hodočašća u Rim. Povodom petdesetgodišnjeg biskupskega jubileja sv. oteza pape Lave XIII. predsjedaju katal. društvo sa Josipom Paulinom u Ljubljani za dne 10. t. m. poslovni vlas iz Maribora u Rim. Vlas će se zaustavljati na svim stanicama do Goriče. Cijeno se vremena nikne.

Istom povodom odputovati će dne 15. maja posebnim vlakom hodočašćni tršćansko-koparsko biskupiju za Rim. I za taj vlak su cijene veoma poroljne. Tko bi želio poboljšati vlasti o tom hodočašću, neka se obrati na ordinarijatku pišaru u Trstu.

Ipak je pomoglo! Zastupnik profesor Vjekoslav Spinčić nazro je u svojem govoru, što no ga donasla do na pravom mjestu, kako je uprava austrijskoga Lloyd-a vratio hrvatski sprijevredni komoru u Splitu, zahtjevajući da se piše talijanski. Kako dozajnomo iz Splita, ravnateljstvo austrijskog Lloyd-a dalo je ovih dana trgovackoj komori u Splitu zadovoljstvo tisu, što moliti za oproštenje, jer se to je nehotično dogodilo, to javlja, da su dobili sv. Lloydovi činovnici u Dalmaciji okružnicu, kojom im se malaže, da moraju sa strankama občiti i u hrvatskom jeziku. I tini je svršeno veselje talijansko - fašizibilni novinaři Dalmacije i Primorja.

Narodna čitaonica u Đakobilji predaje dne 3. aprila veselnicu sa lipnim programom. Osim glasbe sudjelovati će kod veselice pjevački zbor i dilektanti predstavljati će šalognog "Katoribop" g. L. pl. Kli.

Zemaljski sabori. Službeni list bečke vlade donosi cesarsku patentu, kojom se sazivaju na zasedanje slijedeći zemaljski sabori: češki i štajerski za dne 6. aprila;

triolski za 12. aprila; Galicije za 24. aprila; dolno-austrijski, kranjski, Bukovine, Vorarlberga i Gorice za dne 20. aprila.

Po tomu neće se sastati za sada istoriski sabor, koji je u zadnjem zasedanju na vrat na nos razpravio zemaljski predsjednik za tekuću godinu. Većina istorijskoga sabora boji se naime dulje zajednici, jer njoj je nemila pravica i istina, koju njoj saborska manjina nepristane gudi. Radi toga nastoji, da se naš sabor uči redje na što kvara zasedanja sastane. Naš sabor imao bi se sastati negdje na jesen tekuće godine.

Bratovščinski hrvatski ljudi u Istri. Godjice Anka Guerrato učiteljica u Kanfanaru poddarila for. 1.50. Živila! Veleč. g. Gecan kapelan u Perini poslao nam je for. 3.50 sabrana kod veleč. g. Franje Kovaciću prigodom svastike gg. svećenika kod vazmene izpovedi. Živili!

Delegat za Istru. U sjednici carevinjskog vječa dne 22. t. m. bilo se za stupnike po pokrajinalu u delegaciju, koja će zasedati ove godine u Beču. Kad je došao rad na Istru bili su četiri zastupnici, t. j. Laginja, Spinčić, Bartoli i Rizzi; kod prvoga izbora dobili su jednakno glasova Čišćić i Rizzi; isto se dogodilo i kod izbora zamjenika, dobili su naime jednakno glasova Laginja i Bartoli. Postoje ne moguća složiti ni kod izbora delegata niti zamjenika mu, morala je odlučiti kocka. Ovaj put poslužila je sreća Talijanom. Kocka je pala naime na Rizzi-a kao delegata a Bartoli-a kao zamjenika. Lanjske godine — kako je poznato — bila je odlučila kocka u prilog Hrvatom, te bijaše izabran zastupnik Spinčić delegat, a dr. Laginja zamjenikom.

Slavenski jezik u liturgiji u Istri, odgovor kritičaru na jednu interpolaciju. Preštampano iz "Nase Sloge", Trst, tiskara Dolenc, naknadni "Nase Sloge". Na želju naših prijatelja preštampljali smo krasne podlistice o našoj liturgiji u posebnu knjižicu, koja iznosi 48 strana u skupu podlistka, a dobiva se kod našeg uredništva uz neznatnu cenu od 10 hrv. Očekujemo, da će se nabaviti ova knjižica svatko, komu je mila naša svetinja u bogoslužbi. Tko nam poslaće 12 hrv. dobit će knjižicu franko u stan.

Iz Pazina 26. marta. U broju 11. opisali ste, kakve se potrežke prave občinskoj upravi, kad ova nastoji, da se stegod koristi i potrebita za narod učini. Danas navesti ćemo drugu stvar. Pred par godina sagradila se je široka i lepe cesta od grada Pazina do sela Međari. Uvidjajući veliku potrebu, da se ova cesta produlji do sela Bertoši, pažinskoj polja, občinska uprava zamolila je g. Hugo Rudana, c. kr. inžinjer i upravitelj c. kr. gradjevinskog odjeka u Pazinu, da izradi načrt i sastavi troškovnik za gornju cestu. Ovaj gospodin odzrazao se je molbi te je dne 8. decembra 1891. u društvu predsjednika upravnoga vječa u Pazinu pregledao na licu mesta zemljiste i stazu, koja se ima pretvoriti u cestu. Dne 20. marta 1892. zamoljen je opet rešeni gospodin, da pospremi djelo. Pošto nije nista pomoglo, obratila se je občinska uprava na ovlašćuju c. k. policijsku oblast boljem, da odredi potrebito. Uslijed toga podao se je rečeni inžinir opet na licu mesta te je tamo nejekoliko dana mjerio. Buduće nije bilo viditi ni načrta ni troškovnika, to je dne 6. novembra 1892. opet zamoljena c. k. politička oblast, da sjedi dotičnog gospodinu za preuzet radnju. Uzalud! Občinska uprava obratila se i dne 13. decembra 1892. na c. k. namjesništvo u Trstu, da ovo što odredi. Bez odgovora! Občinska uprava pozurila je dne 9. februara 1893. kod c. k. namjesništva u Trstu rješitu, a kad nije dobila odgovora, obratila se je dne 4. marta 1893. na c. k. ministarstvo u Peču u tom poslu. Uzprkos svemu i u občinskoj upravi nije do danas primljena ni mernica ni troškovnika za sponuveni cestu. Ovo se stavlja na znanje, neka znade naši prik za uvozke, radi kojih se do danas nije još počela graditi cesta do selja Bertoši.

Ceh o pjesmama Rikarda Katalinčić Jeratova. Poznati češki pisan Josip Paulik izrazio se o pjesmama našega Katalinčića u "Nedeljni Listu" broj 78. "H. je s Naroda" izlažec u Pragu kako sledi:

"U novije doba su nikle na hrvatskom književnom polju dve zbirke pjesama, koje zaslužuju svaku pozornost. To su "Pezmati istarskog Hrvata", koju je objeljana neobdubiti "pjesma Rikard Katalinčić-Jeratov (Veljko Jeratov) to, "U Zatjelu" pjesma Josipa Milakovića. Obe zbirke uzbudjuju ne malu pozornost, a navlastito u prvoj isti su pjesme zadahnute žarkom i na-

trenom ljubavlju k rođnoj zemlji, a na zastiku k užom pjesnikovom zavidaju, kranjou i divnjou Istri. Neko pjesme kaže n. pr. "Istri", "Glas iz Primorja", "S v sokoču", "Moj pira", "Moje želje", "Glas Istrana" itd. zaduhu su takovom ljubavlju k rođnoj zemlji, koju nema gdje nalazimo. Vrlo je lepa i pjesnička pripovjed "Dorka" i po svom sadržaju i po zvonoj rimi to po svrđnomu ritmu. Nekoje pjesme čine se ogrijane monom, nama sjevernjakom nepoznatim; to se osobito izdiže: "Odlazam i na latvico", "Za borbe", "Na domima", ko da su iz njih smiju nositi modrino krasno. Adreši i neuspomenuti raskoš južnog kraja, oduš je pjesnički dom. Vrlo su lepo kratke pjesme, "Za kise", "Proljeca dabi", "Vedrino", "Zvonut", "Padu kida", "Tuga", "Viškavon", "Jesen" itd. Glavno prednosti Jaretovićev pjesama jesu jasno i lekški zvona rima, te žive čuvstvo i lekška u pjevanju."

Mi čestitamo našemu prijatelju i suradniku.

Izveštje o djelovanju "Istarsko posuđilice u Puli" u drugoj upravnoj godini od 1. januara 1892. do 31. decembra 1892.

S bogatim prostorom u našem listu radimo se iz njega samo sliedeće važnije podatke:

Svratok god. 1891. Imala je istarska posuđilica u Puli 176 zadružara, koji su zastupali 217 zadružnih dielova. Tekom godine 1892. bilo je ne novo upisanih 257 zadružara sa 286 zadružnih dielova, a izbrisana su 4 člana sa 3 uplaćena zadružna diela, tako da je imala na svršetku 1892. godine 48 članova, koji su zastupali 500 dielova, to su to imo uplatili 500 forinti, a smislu pravila jasno još za drugih 45 forinti.

Staročinstvo imalo je tekom godine 47 sjednica, u kojih je primalo članove, dozvoljavalo zajmove i obavljalo drugo društvene poslove.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Upravljajući imao je tekom godine 47 sjednica, u kojih je primalo članove, dozvoljavalo zajmove i obavljalo drugo društvene poslove.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

Pozajmljivačka primila je od 86 uložnika for. 37.732-74, a povratila je 82 uložnika for. 14.851-17 studenčkih ulogah, te ju na svršetku godine 1892. imala 30.260-47 odnosno ukupno sa kapitalizovanim interesom 30.802-45 for. studenčkih uloga.

Pozajmljivačka imala je tokom godine 82.007-85 for. prihoda i isto toliko razrhoda, imala je dakto for. 164.014-70 ukupnog prometa.

vaših vlastih predsjedova Dalmatinca! Ako sto prodri tri godinu propali suveto to niste li mogli učiniti? Matulj! (Žalimo vlastu, što nas uči, prijatelja na vremenu obavijestio o tom izboru, a ujedno pitalo ovim prijateljima u Putu: gdje sto bili i što sto radiši? Op. Ured.)

U Kastvu pišo nam 28. t. m. Kako

bijelo već jučjeno u cionjenoj "Našoj

Slagici" imaju se konstituirati "Dobro

vrijelo vatrogasno društvo" u

Kastvu na "svjetlost udjolju". Tako i bi

bio! Sa zadovoljstvom spominjamo mnogo

članova, a učinili su odazvati pozivu

osnovatelja. Osobito nas obrazovalo i

ugodno nas se dojnilo, što je rječko vatrogasno

društvo podrla depozitom u predsjednik

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio

član? Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituirati skupštini

predsjednikom. Kako je bio vlasti voditelj?

Naši očekujući vlasti voditelj

članom i konstituir

ili protiv tega) njemu preda, prigoditi velo oštrog nepravednoga trgovca (Istina) i Istru od kraljevskih i sveta kruna (murmurando echeas de iniqua clavis aliqua Istria a regno duc ut sacra corona avulsione)*.

Ban jo dakle Bakac oštrog prosvjedao što mu se no izruči Pazin prema članju i što se u običi Pazin i Istra kušaju od Hrvatsko i sv. kruna. Prijed svega je Kraljevi vjest iz „actu“, t. j. Krk, jo dalek Bakac oštrog zaključio, je čemu pred saborski zaključak, da mu je mnogo to zabilježeno. Sada bi, p. p. a): jo li Kraljevi u istinu našao zaključak, ili jo patovio cielu vlast, patovljeno moglo bi ga ponukati na njegovu tendenciju, da dokaze: kako je u vjeku pripadala Ugarskoj. Prove u vjeku bilo bi Kraljevi glavnom svrhom: je Istra uđo „sacrae coronae“; „regum actu“ bilo bi sporedno. Pripadanje hrvatskoj napomenuto bi taj gospodin i tako, sumo de preko nje može nošto dati arsak. Ali mi ipak mislimo, da on ne može biti sion, da se pri patovljenu ovog na „actu“ saborska, koja će i drugi ljudima biti pristupna, a svoju li posut povećao se ono „praecepitum“. S a držim, da je Kraljevi tu vjest doista ukupni uvez.

b) Ako je Kraljevi tu vjest našao u „actu“, kako ju je priobio, treba piti: mi dem ali od ovoga, druga leži tezina bilog razloga odričanja, da li ne uskrati zima ili na traganju Istra od Hrvatsko? To je rizikovo, doveš demu tu vjest u vez za zaključkom hrv. sabora od god. 95. (daklu godina prije) sabora, kojemu Bakac predsedava. Evo šta ovi naši znaju i izvršilo kraljevskim povjerenicima, da javno čaru: „Nuka najstalije (procesijam) bude usjerenje Vas. Veličanstvo, da ne mi ne dem pokoriti nijednu generalu tujih narodnosti, niti domovrat, niti propali sv. s domovinom“.

c) Čemo, prije nego li našu slobodu s strane otmeti, latiti se da kako i najnajviši sredstava* (Kraljevi n. d. 301). Te neka predstavnici najveću energiju, a dij ustanju na narodna prava. Tu je žena Bakac kažuo čaru i u Pragu, pa je srušio hanskog dostojanstvo položiti i za to; to je zabilježeno u aktima. Dakle skriveti sve te vlasti, ban bi se hrvatski zauveli na dostojanstvu zbog vrednjanja dravnog prava kraljevine: zbog otimanja vojskovođstva, banu, siljenja na narodni stanak, a osobito traganju Istra od Hrvatske. Kad mi znamo, da jo ostavci bilo još razlogi izim traganju Istra, onda razbarabimo da ona tezina osobitog razloga ostavku je na traganju Istra. Što zaslužnou dojicu nije da kralj Pazina, to bi ga tek mogao, ali je po našem mišljenju tu sporedno. Tako bi nam tuvadnje podkrepljivano i odgovor kraljevi: „kralj može sa zemljama, što su pod njim, određivati tako kuo ban sa svojima“. Kako se vidi, odgovor je nadinjen prema onomu obustičenju: „L' état c'est moi“. Zar se nije dalo drugočjelo odgovoriti, bruniti razlozima svoje stanovišta, ili kako? Javnačno u odgovoru ne leži važnost na Pazinu, nego na Istri. Pak, kad bi ban bio upro energijske na Pazin u korist svoju, nego li na Istru u korist kraljevine, ni bi ni mogao biti dobiti takoga odgovora; pošta mu je Pazin bio došao sećano občetan (može je i primeno: lit. „annuntiatorius“) i tim pravno njege. Da se kva važnije imati dati traganju Istra, a ne uskrati Pazina, vidi se po ovom dodatku dulje: zbog toga (jino etiam) su se i Franckopani i Žirinski tučili na našnjem Ferdinandovu; dakle zbog „traganja“. Ovi karne nisu imali Pazina. A tko bi se odbrinuo na njihova primorska imanja, mogle bi vjerovao u crne strane. Magao bi tko reći: kako bi Bakac pravujedoran zbog „traganja“, kad Istra nije ni bila onda pod Hrvatskom, ergo: nije mogao ni utrgnuti biti. Tomu odgovaramo: Ta i ne treba, da je onda bila. Ban je Bakac mogao imati i imao je u svjeti svoje uvjerenje, da je Istra pravno uđo Hrvatsko. On jo to mogao imati, kao vrhovni predstavnik naroda svoga. Što li mu je služilo za osnov: historijsko pravo ili otomansko, nju nema stalo. A što i koliko vredi, kad nešto čini u narodnoj scesti kroz duže vremenu, da i vjekore, o tom neka pravinci rekut svjati. Historicus.

* Kraljevi, n. d. 303.

Listnica uređeničtva.

Gosp. B. u O. Ako želite prijatelju dobiti, čitaču mu prizom, jer Vas vila nije poštivala. Zdravo!

Listnica uprave.

Gosp. I. dr. S. u K. Mirno do zadnjeg septembra 1891. Gosp. I. K. u M. Istina je, da ste

poslali 28. junija 1892. for. 2, nu ono ubilježimo za god. 1891.; dno 4. maja 1890. poslato for. 2 za god. 1890.; dno 16. aprila 1891. za 1890. id. a 29. marta 1890. for. 2 za 1892. ostalo do 10. juna 1893. Zdravo! — Gosp. J. I. u B. List Vas ido za 1897; uplatiti sto do danas for. 11. ido na daski do konca tek godine za 3. Njih tako? — Gosp. L. M. u B. Sve u redu, svaka Vam! — Gosp. T. I. u B. Javito nam, kojo broju želite. — Gosp. M. C. u B. God. 1897. poslao for. 2; 1891 for. 3, a 1892 for. 2, ido na daski, kako Vam plasno, do konca tek god. još for. 7. — Gosp. C. P. Delibes-Reznjak. Kako možete izdržati, da ste nam vratile list 1. aprila 1890. kad smo 5. januara i 5. marta 1891. primili od Vas do predplatnika; sada Vam list obustavljamo nu smjeli, da domo svoja tražiti mokar i sudbenim putem. — Gosp. I. J. u B. Povrđujemo Vam uplatu 1891. i 1892. na za 1893. i 1890. naprimjer od Vas ni novčića, to smo zadnje dvoje avote ubilježiti za god. 1893. i 1890. I tako pām dugujemo za 1891. 1892. 1893. — Gosp. J. I. u B. List Vas ido od 1. januara 1890.; platiti sto do suda za 6.50, dugujemo nam daski do konca 1893. još for. 2.50; živili? — Gosp. D. C. U. Vas jo radun uvođe do konca tek godine.

Uplatili su nadalju sljedeća gg.: T. M. Sušak for. 2. I. Pasjač for. 2. K. S. Tinjan for. 2. K. J. Tinjan for. 5. V. G. Iki for. 2. E. G. Matijević for. 5. K. I. sr. Petar for. 2. P. S. Kozica for. 2. Č. Nercava for. 1. P. I. Griljan for. 2. B. S. Vitimadu for. 2. R. T. Rieka for. 2. Č. Omiljšić for. 5. M. L. Pola for. 2.50. V. I. Vrh Šumotić for. 5. kap. Rieka for. 2. J. B. A. Kastan for. 2. D. Š. Tinjan for. 6. M. B. Volesko for. 1. R. F. Zagreb for. 5. S. A. Hrušica for. 11. K. Šitanić for. 5. Č. Krapina for. 2.50. N. D. Lazar for. 5. M. A. Žanjin for. 2. M. I. Bačkar for. 2. S. F. Bojanić for. 1. D. E. Karlovac for. 2. P. I. Bojić for. 2. G. P. Klana for. 2.50. S. M. Matulinski for. 1. C. T. Krek for. 2. R. F. Matulinski for. 2. J. N. Omiljšić for. 2.50. S. J. Trnava for. 2. D. B. Cerovija for. 2.50. K. F. Pazin for. 2.50. M. P. Opatija for. 4. G. S. sv. Iv. Zol. for. 2. Bibl. Alg. Krek for. 2.50. N. D. Sarajevo for. 5. S. M. Pazarište for. 2. R. N. Ložinić for. 2. O. J. Kortić for. 2.50. M. J. Vrana for. 2. dr. A. Rab for. 3. Društvo Ed. Ajdovščina for. 1. Č. Garšana for. 2. F. M. Novi Marof for. 2. R. M. Trška for. 5. P. I. Bakar za Mal. for. 5. G. dr. A. Gorica for. 5. T. v. I. Zagreb for. 5. Istars. Zut. B. Zagreb for. 1.80. P. dr. F. Novi for. 5. F. E. Prementura for. 2.50. T. B. Trat for. 5. S. F. Knobilj for. 2.50. O. Č. Mostar for. 2.50. d. N. Omiljšić for. 5. F. I. Knin for. 1. T. F. Tinjan for. 2.50. (Sledi.)

Javna zahvala.

Velećenjeni g. **Teodor Slaban** srebrnar u Gorici izradio je za našu župnu crkvu krasan katež na obće zadovoljstvo puka i podpisana, pa ako u obće vriedi poslovica, da radnja radnika hvaliti, to mora valjati u ovom slučaju. Radi toga čutim se obvezanim, da ga uime mogu puka i u ime svoje ovim svim i svakomu osobito već. g. svećenikom, sto toplice preporučim.

Župni ured u Gradini.

P. Sv. Lovreč, dne 22. marta 1893.
Josip Marok v. r.,
župno upravitelj.

ZAHVALA.

Svoj rodbini, prijateljem i znanicom, koji su nam prigodom bolesti i smrti naše nezaboravne majke

Katarine

svoje zaučešće na budi koji način izrazili, i time našu duboku volu izlažiti nastojali; te koji su iz datek i bliza dosli, da nultu po-kogniju do groba sprovedu, izričemo ovime najsrdačniju blagodarnost.

Poljane 24 ožujka 1893.
Raztužena obitelj Peršić-Kurić.

Dobro vino

prodaje se u Žminju

i to kod naših čestitih seljaka **2500** do **3000** hektolitara uz cenu c. f. 11—14.

Žminjsko vino uživa dobar glas. Pobliže vesti podaje g. N. Butković, obč. tajnik u Žminju.

EPILEPSIJA

(božjast)

ozdravljiva broz povrtnite, tisući moro dokazati ta čudezni vepeh znanstva. —

Natanduša poročila s povratno marko je pošiljati:

„Office Sanitas“ Paris
30. Faubourg Montmartre.

Javna zahvala.

Ganjem srećem dajem izraza najdublje zahvalnosti u ime svoje i ostalih rođaka preč. duhovnom zboru i svemu svećenstvu, njegovoj preuzvišenosti namjestniku, gosp. vitezu Rinaldini-u, presvetilomu zemaljskomu kapetanu, gosp. dr. M. Campitelli-u, častnomu c. kr. kot. kapetanu Zuecku, c. kr. mjestnim oblastim, zastupstvu grada Krka, vrbičkomu občinskomu zastupstvu, učionam, ravnateljstvu knjižnice Algarotti i svim onim sborovom, te pojedinom gospodi, koja su bud osobno ili po izaslanicih prisustvovala kod sprovođa nezaboravnoga naša.

Frančiška Aniana Feretića

bivšega krčkoga biskupa

i time na nenadoknadivom gubitku svoje saužeće izkazali.

Krk, dne 23. ožujka 1893.

Antun Feretić,

nećak.

J. PSERHOFERJA

lekarna v Beču, Singerstrasse broj 15.

zum goldenen Reichsapfel.

Kričistilne kroglijice, poznati imenovano univerzalno kroglijice, znano domaću

kričistilne kroglijice, odvajajuće sredstvo.

Jedna skatilja z 16 kroglicama stane 21 kr., jedan zavitek šestih skatilja 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po potrošci 1 gld. 10 kr.

Ako se donar napravi pošilje, na triku plaćati porto, u stanu: 1 zavitek kroglijice 1 gld. 25 kr., 2 zaviteka 2 gld. 50 kr., 3 zaviteki 3 gld. 55 kr.; 4 zaviteki 4 gld. 40 kr., 5 zaviteki 5 gld. 20 kr., 10 zaviteki 10 gld. 20 kr. (Mala, kad jedan zavitek se ne poklije).

Prosimo, da se izrečeno zahteva.

6-12

,J. Pserhoferjeve kričistilne kroglijice“

in paziti jo, da ima pokrov vrsko skatilje isti podpis J. Pserhofer i rdečih pismenih, kateroga je videti u navodilu za uporabu.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja posedica 40 kr., poštano pošiljati 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za traganje 1 posedica 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, skatilje 50 kr., poštano prosti 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštano prosti 65 kr.

Zivljenska esenca stekleničica 22 kr.

Angležki balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prsn pršaček, 1 skatilja 35 kr., poštano prosti 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospajaju rast las, skatilja 2 gld.

Univerzalni pláster prof. Stendel, posedica 60 kr., poštano prosti 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domaća sredstvo proti posledicama imunarnih i vaskularnih bolesti, 1 skatilje 1 gld.

Razvoj imunarnih i vaskularnih bolesti dobivaju se u drugu tu u inozemstvu farmaceutičkoj apotekarjici, koja se bilo po svim avstrijskim časopisima označeno; in se na zahtijevanje točno u cenu poslati.

Razpoljiljanja po poštiji vrši se točno, a treba je donar poproj depositati;

vježba naročiti tudi po poštunu pozvatu.

Pri dopoljivatvi donarju po poštnoj nakaznici, stano porto dosti manj kakor po pozvatu.

12-12

C. kr. izključljivo povlašćeno štrenci proti mildevu

inžinira Živica

je najbolja među svim štrencima, za trije i četiri, žut, jedan jednootvoren, lakša, čvrsta, trajna, prikladna, nonmorišiva, brsa, kren male tokudinje, te su lakko upotrebljavaju za kravljastu tetu.

Prodaje jih se takudjer i kod nje-

kojih trgovaca u pokrajini.

Pošiljci se jih po posti franko proti po-

povratku:

podpunu štrenciju za . . . f. 10.

istu se čevlji bez brasta . . . 8.50

to prospektu gratis.

Preparata takudjer drugo predmete i

svrhu radnju:

živici i drug.

u TRSTU, ulica Zonta broj 5

inžinirske urođ, skladiste strojeva

i dotično tvrdino; zastupstvo tvo-

nica, mokančka radionica.

otac bili protiv toga) njemu preda, prigrajanjici crlo oštro zbog nepravednoga traga njegova (Pazina, i Istra od kraljevstva Hrvatske i sv. krunе, nimiranduče velenitius da iniqua eius aliae Istria a regno Croatiae et sacra corona avulslone).^{a)}

Bud jo dakle Bakal oštro prosvjedao, što mu se ne izruđi Pazin prema obećanju i što se u obče Pazin i Istra kidaču od Hrvatske i sv. krunе. Prijave svega nisu jo Krčolić vjest iz „acta“, t. j. Krčolić je imao pred sobom saborski zaključak, u kom jo nudio se zabilježeno. Sada bi kritik pitao: a) je li Krčolić u istini nudio takvi zaključak, ili jo patrionio cijelu vjest. Na patrionje mogla bi ga ponukati pozitiva njegovog tendencija, da dokaza: kako je sve od vajkada pripadalo Ugarskoj. Prema tomu bilo bi Krčoliću glavnim svrhom: da je Istra uđo „sacras coronae“; „regni Croatiae“ bilo bi sporodeno. Pripadanje Hrvatskoj napomenuo bi taj gospodin u toliko, samo da prije nju može nestati Ugarskoj. Ali mi ipak mislim, da se ne bi bio toliko smijon, da se pri patrionju pozovao na „acta“ saborska, koja će i drugim ljudima biti stupljena, a svoju bi smjonošnost povećao sa ono „praceipuum“. S tog držimo, da je Krčolić tu vjest doista is „akata“ uzeo.

b) Ako je Krčolić tu vjest nudio u „aktumu“, kako ju je pribolio, treba pi-tati: na čemu od ovoga droga leži težina osobljoga razloga odriješenja, da li na uskrati Pazina ili na traganju Istra od Hrvatske? Da to riješimo, doveš čemo tu vjest u veze sa zaključkom hrv. sabora od god. 1505. (dakle godinu prije) sabora, kojemu je Bakal predstavio. Evo šta ući naši zaključio i izvršio kraljevskim povjerenicima, da jaro caru: „Neku najstaljuje (pro re certissima) budu utjereno Vas. Veličanstvo, da su mi ne čemo pokoriti nijednom generalu tuju narodnosti, niti čemo u rat — ion propali svi s domovinom — ići, već čemo, prije nego li našu slobodu te strane otmeti, latiti se ma kako i najstrajniji sredstava“. (Krčolić n. dj. 801).

Tu ju neko predstavlja najveće energije, a radi uverstva na narodna prava. Tu je Tomom Bakal kazaо caru i u Pragu, pa je morao hansk dostojaranju položiti i za to; i to je zabilježeno u aktumu. Dakle skupštivi ave te vjesti, da bi se hrvatski zavrali na dostašnjem zboru zbog vrednjanja državnoga prava kraljevine: zbog otimanja vojskovođstva banu, siljenja na narodni ustank, a osobito traganja Istra od Hrvatske. Kad mi znamo, da je ostaci bilo još razloga izim traganja Istra, onda raznibremo da ona težina osobitoga razloga ostvario na traganju Istra. Što zaslužnuo čovjeku nije dao kralj Pazina, to bi ga tek podbolio, ali jo po našem mnenju tu sporedno. Tako bi nam tumačenje podkrepljivao i odgovor kraljev: „kralj može sa zemljama, šta su pod njim, određivati tako kuo bari sa svojima“.²⁾ Kako so vidi, odgovor je nadinjan prema onomu obosoluti-čeniku: „L' est c'est moi“. Zar se nije dalo drugoće odgovoriti, branići razlozima svoju stanoviste, ili kako? Javno u odgovoru ne leži važnost na Pazinu, nego na Istri. Pak, kad bi bao bio upro energijske na Pazin u korist svoju, nego li na Istru u korist kraljevine, ne bi ni mogao biti dobili takoga odgovora; pošto mu je Pazin bio dosta sećano običan (ime je i pisanjem: lit. „succuritorius“) i lini pravno uvezog. Du se sva važnoma imati traganju Istre, a ne uskrati Pazina, vidj se po ovom dodatku dulje: zbog toga (hinc citam) nu se i Frankopani i Zrinski tužili na onjore Ferdinandove; dakle zbog „traganja“. Oni barom nisu isvali Pazinu. A tko bi već odbijao na njihova primorskosa imanjia, održive bi vjerovao u erne strane. Mogao bi tko reći: kako bi Bakal pobjedavaju-zboru „traganju“, kad Istra nije ni bila onda pod Hrvatskom, ergo: nije mogao ni utrgnuti biti. Tomu odgovaram: To i natreba, da je onda bila. Bud jo Bakal mogao imati i imao jo u svjeti svojeg uvjerenje, da je Istra pravno uđo Hrvatske. On jo mogao imati, kao vrhovni prud stavnik naroda svega. Što li mu je služilo za osnov: historijsko pravo ili etnografski, nije um stalu. A što i koliko vredni, kad učest živi u narodnoj scesti kroz duže vremena, dà i vjećice, o tom neka pravinci reku svoju.

^{a)} Krčolić, nav. dj. 203.

Listnica uređničtvina.
Gosp. B. u O. Ako želite prijatelju dobiti, čestitajte mu proxom, jer Vas vila nije potvrdila. Zdravo!

Listnica uprave.
Gosp. I. dr. S. u K. Mimo do zadnji srpnja 1894. Zivili Gosp. I. K. u M. Istina je, da ste

poslali 28. junija 1892. for. 2, nu on ubilježimo u god. 1891.; dan 4. rujna 1890. poslasti for. u god. 1890; dan 18. aprila 1891. za 1890. id. a 29. marta 1893. for. 2 za 1892. ostala dake dobita za 1893. Zdravo! — Gosp. J. I. u B. List Vas ide od 1887; poslasti sto do danas for. 11. dake na dake do konca tek godine for. 3. Njih tako — — Gosp. L. M. u B. Svo u rodu, evila juve želite, — Gosp. M. C. u B. God. 1887. poslasti for. 2; 1891 for. 3, a 1892 for. 2, idu nas dake, kako Vas pišasmo, do konca tek god. još 7. — Gosp. C. P. Dolice-Renjak. Kako možete tvrditi, da sto nini vratali list 1. aprila 1890. kad smo 5. januara i 5. marta 1891. primili od Vas dio preplatnog; seda Vas list obnavljavamo nu znaju, da čemo svojo tražiti miskar i sudbenim putem. — Gosp. I. J. u K. Potvrđujemo Vas uplatu 1891. i 1892., na 1890. i 1890. neprimljeno imeno od Vas ni novčica, te smo zadnje dve vroće ubijetili za god. 1889. i 1890. i tako nam duguju za 1891. 1892. 1893. — Gosp. J. I. u M. List Vas ide od 1. januara 1890. poslasti sto do sada for. 5. 5. dugujemo nama dake do konca 1893. — Gosp. M. D. u C. Vas jo radnju uveljavljaju do konca tek godine.

Upplastili su nadalje sljedeća gg.: T. M. Šuljak for. 2. P. I. Pasjanić for. 2. K. Š. Tinjan for. 2. K. J. Tinjan for. 5. V. G. Iku for. 2. K. G. Materija for. 5. K. I. sv. Potar for. 2. P. S. Kozina for. 2. Š. Š. Narava for. 1. P. I. Grizane for. 2. B. Š. Vižinada for. 2. M. L. Pula for. 2. 50. V. I. Vrh for. 3. Šumski, O. kap. Rucka for. 2. J. B. A. Kastar for. 2. D. Š. Tinjan for. 6. M. B. Velosko for. 1. R. dr. F. Zagreb for. 5. S. A. Hrusečka for. 11. K. Sužana for. 5. C. Crapina for. 1. 25. B. I. Pazin for. 5. M. A. Žmijat for. 2. M. I. Bakar for. 1. S. P. Boljan for. 1. D. E. Karlovina for. 2. P. I. Bojić for. 3. G. P. Klama for. 2. 50. M. Malinska for. 1. C. T. Krk for. 2. R. F. Malinska for. 2. J. N. Omilić for. 2. 50. S. J. Frusova for. 2. D. B. Cerovlje for. 2. 50. K. F. Pazin for. 2. 50. M. P. Opatje for. 4. G. S. sv. Iv. Zol. for. 2. B. H. Bibl. Ag. Krk for. 2. 50. N. D. Sarapjova for. 5. S. M. Pazarište for. 5. R. N. Lošinj for. 9. O. J. Korte for. 2. 50. M. J. Vrana for. 2. G. dr. A. Rab for. 3. Dražice. Ed. Ajdeščina for. 1. C. G. Gavrilović for. 2. F. M. Novi Marof for. 2. R. M. Truska for. 6. P. I. Bakar za Mal. for. 6. G. dr. A. Gorica for. 6. T. v. I. Zagreb for. 6. Inter. Zut. B. Zagreb for. 180. T. dr. F. Nori for. 6. K. F. Promuntura for. 2. 50. B. Traš for. 6. S. F. Kastor za C. for. 7. H. M. Zagrob for. 6. C. Banke for. 10. Cit. Mostar 25. 0. N. Omilić for. 6. F. I. Knin for. 1. T. F. Tinjana for. 2. 50. (Sledi.)

Javna zahvala.
Velecijeni g. Teodor Slab-panja srebrnur u Gorici izradio je za našu župnu crkvu krasan katež na obće zadovoljstvo puka i podpisano, pa ako u obće vredi poslovica, da radnju radnika hvale, to mora valjati u ovom slučaju. Radi toga čutim se obvezanom, da ga u ime mogu puka i u imo svoje ovim svim i svakomu osobito već, g. svećenikom, sto topilje preporučim.

Zupni ured u Gradini.
P. Sv. Lovreč, dan 22. marta 1893.

Josip Marok v. r.,
čupo upravitelj.

ZAHVALA:
Svoj rodbini, prijateljem i znan-cem, koji su nam prigodom bolesti i smrti naše nezaboravne majke
Katarine
svoje zaučešće na budi koji način izrazili, i time našu duboku bol ublažiti nastojali; te koji su iz daleka i bliza došli, da milu po-knjicu do groba sproveđu, izričemo ovime najsrđaniju blagodarnost.
Poljane 24. ožujka 1893.
Raztužena obitelj Peršić-Kurtić.

Dobro vino
prodaje se u Žmirju
i to kod naših čestitih seljaka 2.500 do 3.000 hektolitra uz cenu od f. 11—14.
Žmirjsko vino uživa dobar glos.
Pobliže vesti podjave g. N. Butković, obč. tajnik u Žminju.

EPILEPSIJA
(božjast)
ozdravljiva brez povrtnite, tisući mo-rejo dokazati ta čudezni vepch znun-stava.
Natančna poročila s povratno marko je pošiljati:
„Office Sanitas“ Paris
30. Faubourg Montmartre.

Javna zahvala.

Ganjem srećem dajem izraza najdužje zahvalnosti u ime svoje i ostalih rodjaka preč. duhovnomu zboru i svemu svećenstvu, njegovoj preuzvišenosti namjestniku, gosp. vitezu Rinaldini-u, presvetlomu ženjaljskomu kapetanu, gosp. dr. M. Campitelli-u, častnomu c. kr. kot. kapetanu Zuecku, c. kr. mjestnim oblastim, zastupstvu grada Krka, vrbinicomu občinskemu zastupstvu, učionam, ravnateljstvu knjižnice Algarotti i svim onim sborovom, te pojedinoj gospodi, koju su bud osobno ili po izaslanicima prisustvovala kol sprovoda nezab-ravnoga nam

Frančiska Anjana Feretića

bivšega krčkoga biskupa

i time na nenadoknadivom gubitku svoje saučešće izkazali.

Krk, dne 23. ožujka 1893.

Antun Feretić,
nećak.

J. PSERHOFERJA

lekarna v Beču, Singerstrasse broj 15.
zum goldenen Reichsapfel.
Kričistilne krogljice, nočnji imenovani univerzalne kroglice, znano domaći udvajajuće sredstvo.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr. Jeden zavitek sestih škatljice 1 gld. 5 kr. pri nefrankovani poslijevi po povratu 1 gld. 10 kr.

Ako se doner naprav pošalje, ni troba plaćati porto, in stanje: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavitek 2 gld. 30 kr., 3 zavitek 3 gld. 35 kr.; 4 zavitek 4 gld. 40 kr., 5 zavitek 5 gld. 20 kr., 10 zavitek 9 gld. 20 kr. (Manj, kad jedan zavitek se ne pošalje).

Prosimo, da se izrečeno zahteva

6-12

J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice

in pariti jo, da ima pokrov vrako škatljice isti podpis J. Pserhofer v rednih pismenih, kat-torego je viduti na navodili za porabu.

Balzam za ozebljile J. Pserhoferja 1 posode 40 kr., prosto poštano 65 kr. Trpotčev sok, 1 stoklonica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posode 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenu nog, škatljica 50 kr., poštano prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 stoklonica 40 kr., poštano prosto 65 kr.

Zivljenska esenca stokloničica 22 kr.

Angležki balzam, stoklonica 50 kr.

Fijakerski prsní prašek, 1 škatljica 35 kr., poštano prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospojivo rast lns. škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela, posode 50 kr., poštano prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domaća sredstvo proti poslodljevanju, sam slabo probave, 1 zavitek i gld.

Razrez imenovanih deljeljaka dobivate u čo drugo tu je imenovani farmaceutičko apotekarite, ki se bibe po velik avstrijskih dinarskih osnivanju; in se na zahtevanje točno in v cene prekršljajo tudi prodmet, kojih ni v zalogi.

Razpoljiljanja po pošti vrdo se točno, a troba je donar poprej doposlati;

večja narocila tudi po poštrom povzetku.

Pri doposilitvi donarja po poštrom nakaznici, stano perto dosti manj kakor po povzetku.

19-12

C. kr. izključljivo povlašćeno
štrcaljke proti mildevu

inžinira Živica

je najbolja među svim strečnjkama

za trči još jedinstvena, luhka, čvrsta,

trajna, pričudna, neumornljiva, brza, kru-

mo do tekućine, te su lažke upotrebite

za sv.kovrste trče.

Prodaje ih se također i kod nje-

kojih trgovina u pokrajini.

Pošilje se ih po pošt. franko proti po-

vezdu:

podjuni štrcaljku za . . . f. 10.—

letu se clev bez bronč. 8.50

to prospekt gratis.

Preporuča također druga predmeta i

svoje radnje:

ŽIVIC i drug.

u TRSTU, ulici Zonta broj 5

inžinirski ured, skladiste strojeva

i dotične tvarine; zastupstvo tver-

nica, mekanika radionica.

Ernest Šverljuga

brijac

ulica Stadion br. 1, Trst,
preporuča se 20-8
p. n. slavenskomu občinstvu Trsta,
okolice i bližnjih istarskih mesta
za blagohodan posjet.

Teodor Slabanja

Srebrnar u GORICI (Görz) ulica Morelli 17.
preporuča se preč. svećenstvu za izradjenje
crkvenog posudju i oruđju iz čistoga srebra,
alpaka, mjeđi, kano: moštranca, kafeža itd.
po najnižim cijenam ujnovijih i krasnih
oblicih. Stare predmete popravlja, te ih u
njegovu poslovnu i poslati.

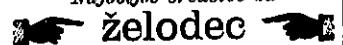
Da si uzagnuti i manje imućne crkve
nabaviti razni crkveni predmeti, stavit će
se na želju preč. gospode nabavljaju vrlo
povoljne platežne uvjetne.

Ilustrirani cienik šalje franko.

Šalji sve predmete dobro omotane sa
poštornom frankom! 24-6

Odlikovana zlato medalja: Bruxelles 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec

katero želodec in opravila
probavnih dolev života krepča
in tudi odpri život pospôsijo,

12-25 je

tinktura za želodec,

katero priprevala

Gabrijel Piccoli,

lekar "pri angelu"

v Ljubljani na dumaski

cesti.

Cena i stekl. 15 novo v.

Izdelovalatelj razposilja tisk
tinkturo v založnikih po 12 ste
kljanju in rez. Zabojček z 12
stekli, stanje gld. 1.36.- 24
gld. 2.60.- 26 gld. 3.51.- 24 gld. 4.26.- 55 stekli
tehta 5 kg a poslušno teko in velja gld. 5.26.- 10
stekl gld. 10.30. Postupno plaća redno narucnik.

Dobiva se u lekarnah u Trstu, na Pri
morskom, u Istri in Dalmaciji.

Nič več kašija!

Bažanski petoralski prah
odravni svaki kašalj, plučni i brončani katar
a dabilje so u odlikovanju lejkarni

PRAXMARET (trgovina) "Ai due Mori"

TRST: Plaza grande. 44-52

Polariske posilje odprema se užman u 55 urv.

ili toliko listovnih macka. Pozor pred prazrom.

Izvanr. novost!

Elektro-bilski-čudovita sveti
lijka. Najbolja, najcijenija i
najutjecnija svjetiljka novijeg
doba! Svjetlo mirno, poput
električnoga sjajno! Porača
petroleja vrlo imala. Sve
neprilike drugih svjetiljki
izključene su kod ove.

Cena tili vrlo praktičnih
svjetiljki, posve iz nikela, sa

emailiranim zvonom, okruglim stjenicom i sa

skafidolom for. 3. Vrlo praktična višeće svjetiljka

istog sustava for. 2.90. Čudovite svjetiljke

za zidove for. 3.25. Najbolja svjetiljka

ovim svjetiljkom jest mogućnost naručiti na sve

strane sveta. — Razasile je poštanski

pouzećem uz jamstvo srednje skladiste M.

Rundbakin Beč, II, Glocken-

gasse 2.

Drogerija

Arturo Fazzini u Trstu

Ulica Stadion 22. — Telefon 519.

Velik izbor mineralnih voda, samoljnih
boja na ulju, najljepše vrsti; eropni,
žuto, zeleno, rukovje i crne po 28 nov.
kilo. Olovno bijelo po 32 nov. kilo;
tutijino bijelo najsjajno po 40 nov. kilo.

Osim toga veliki izbor boja na vodu i
kistova svako vrsti po cijenam, a kojim
nije moguće konkurirati.

Skladiste glasovitog pokrovitelja od
Kwida (Korneuburger Vlohnflügelvers) za
živinštvo. Izbor mirisova, boja, likova
— skladiste sumpura i madre galice
za porast kod traja. Naručitelj daje
za brezplatna parala telefona. 39-52

Izdvajatelj i odgovorni urednik Mate Mandić.

Jedno društvo pločara Petar Levichnik i dr.

Osobiti ovratitelji radnja komontom
postupaju u tom da sada svuda najbolji
uspejši, o čemu pozajdu mnogobrojne
svjedočbe za izvedene razne sustave
shodova, kamenice za bašte itd. itd.
Izveduju cementiranje zidova, izvana
to izvuku jumbu za naprometovljet; nadaju
bilo kakvo shodilo u elementu
Portlandu u kamenu, bilo kakvo
šodivo u pokrajnah, Dalmaciji, Istri itd.
Za narudbe dosta je napisati dopis
nici. Sraka radnja je zajamčena.

U radi, da čomo biti radujemo
čak i kamo da sadje, bilojimo se za
štovorjem

Društvo pločara
PETAR LEVICHNIK i dr.
Ulica Madonnina br. 21, I kat,
52-42 vrata 11.

Čista krv

zdravje!

Tajne bolesni, ličaji, spuščeni, ble
dot, splošna utrojenost, slabost, se
izgubio pri zdravi krv. Mi jamčimo
za gotovi vaspri pri uporabljivanju naše
metode.

Pri vprašanjih je priložiti povratno
marko. 12-18

Office Paris Sanitas",
30. Faubourg Montmartre.

FILIJALKA

C. KT. PRIV. AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplažila.

V vredni papirji na 4-dnevni odmak 21/4%,
3- 21/4%, 21/4%, 21/4% 3-mesecni 21/4%,
8- 21/4%, 6- 21/4%. Vplačevanje avstr. vrednostnim papirjem,
kateri se nahajajo v okroglu pripozku se nova
obrotna tarifa na temelju odpovedi od 17
in 21. odnosa 12. januaria.

Okrožni oddel.

V vredni papirji 21/4% ne vsako sveto.

V napoleonski broz obroči.

Nukazance

za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Lvov, Tropava, Reko
kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec,
Hermannstadt, Inonost, Celjevec, Ljubljana, Ljub.
Olomouc, Reichenberg, Šanx in Bolnograds, —
broz i troškov.

Kupnja in prodaja

vrnosti, divi, kakor tudi vnaprejno kupono
pri obliku 1%, provizije.

Pred ed u j m i.

Sprejemajo se vsovrstna vplažila pod
ugodnimi pogoji.

Na jamčevje 55. letine pogoji po dogovoru. 2
odprtje kredita v Londonu ali Parizu, Ber
lini ali v drugih mestih — provizije po
godbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Vložki v pohranu.

Sprejemojo se v pohranu vrednostni papirji, zla
ti ali srebrni denari, inozemski bankovci itd. — po
pogodbi.

Naša blagajna izplažuje najnajniše narodno banke
italijanske in italijskih frankih, ali pa po dozvonom
cursu.

Trat. 9. marca 1893. 6-24

Krasne uzorce zasebnikom pošilja zastonj
in franko.

Bogate kajige z usori, kakorški že ni bilo,
za krojico nofrankovano,Jac ne popuščam za
21/4 ali 3/4 goldinarjev pri metru, ne dajem
daril kraljevem, kakor to dela konkurenca na
trgu zadnje roke, ampak imam le trdo in
čisto cono, tako da mora kupiti vsek zasebnik
dobre in case. Pravim torej zahtevati le moje
kajige z uzorcem. Svarim tudi pred pišmi kon
kurenco, ponujajočem dvakrat teško popust.

SNOVJI ZA OBLEKE.

Poručujem da dosklig na čustito čudovitstvo, pred
pisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov,
tudi za veterano, ognjaroča, tolovalova, ljevoča,
unkra, za biljaro in liga po 15 nov. gld.

Največja zaloge fabrikatske suknja, vrednosti

1/4 milijona gld.

Da poljupin volkost in smenost izjavljam,
da moja zaka zadržava najveće izvarjanje suknja
v Evropi, izdelovanje kaneganov, petrak
za kraljev. Da v veliko knjigovodstvo le za lastne
namene. Da se prepriča v vsem tonu, prosim
slavno obštvo, da si, kadar mu prilika na
ime, ogledi volkanski prostorje mejnih
predelov, kjer ima posebna 150 ljudi.

Pošljite se po poslovnom pozvani.

Dopravljeno v armenskim, madarskim, crnim, poljskim,
italijanskim, francuskim in angleškim Ježin.

Prodaju kuruze (turkinje)

otvoriti će opet

u ponedjeljak Mate Kramar-Bančina u Rakotolah

(posta Motovun) te se ovim preporuča našim gospodarom u onih
stranah.

Bogat izbor

počata od kaučuka i kovnih, jednostavnih i umjet
ničkih pečata za urede, raskošna urošavanja, kovins
tablice za stanove, ključe, tvorive, vokalične pečete
za označavanje pošiljaka, monograma, crnila
uzbelešivog za pečato itd. za najniže cene. — Pro
predavači i agenti dobiju dobar popust. U pokra
jini idu poštijko az pouzeća.

G. BATTARA i dr.
TRST 48-52

ulica sv. Katarine br. 3.

Trgovica pečata i sličnih predmeta

Drogerija

Augusta Rizzoli-a

ulica Malcantone br. 13 u TRSTU
skladište sveća voćanih, ljevkovitog
ulja, mineralnih voda, raznih crnila,
boja i kistova, sapuna mirisavih i
za pranje. 42-52

U radionicu klepara

GIUSTO BIASUTTI

opuštanog gradi
tolja vodovoda, željez
nih cijevi Vis Barbera
vodeča Trst broj 10
gradi i drži na skla
dišton kupelji u posudah,
na stolicama u vili bez
pedi u cirku čvrsto gradjano, te izvadu i drugo
mljivo kleparske za najniže cene. — Ilustrirani
coniki dobivaju za gratis. 42-52

Fran Epron

ulica Arcata.

Slikar znakova, avto crteži grbova, deko
racija umjetničkih, sličnih stakala, drva,
maroma i proizvodnih slika. 42-52

Svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i vino iz voća!

Mlatilnice, vitezje,
trieri, mlini za čišćenje žita, strojevi za rezanje
krme, samogradni strojevi proti peronosoru, tiskalnice
za vino, ulje i voće; mlinovi za voće; predmeti za
konobe; sisačke za sve potrebe, kano svi strojevi
za poljodjelstvo, vinarstvo i priredjivanje vina
iz voća — razasili najnovijeg i najboljeg sustava:

I.G. HELLER u BEČU

22 Praterstrasse N. 78.

Bogato ilustrirano katalogu u hrvatskom, njemačkom, tal
janskom i slovenском jeziku

šalje badava i franko.

Najpovoljniji uvjeti, jamstvo i pokus.
Opetovanje obaljene cene! — Preprodavaci dobiju popust.

Knjija L. Hartmana (Kugli i Deutsch), Zagreb, Ilica br. 2.

Izdati

KAĆIĆ

Razgovor ugodni
naroda slovinskoga.

Sa tumačenom manje poznatih rječi. — Crti se 48 orig. slika uređeno izdanju.

Crti se ukratko na krasno božnjakanim omotom for. 1.

Ovo je dosločo najljepša izdanja te obiljubljene knjige, pa je s tog i našlo na priznanje
i cijekupnoga hrvatskoga učiteljstva. Neko nitko ne propusti nabaviti si ova knjiga i
krasno izdanje, koje je uz ostale i došlo jestivo.

VIŠKI BOJ. S. Kuničić.

Napisao i priredio
25 sliki.

Crti se ukratko na omotom u bojama 1 for. 40 nc.

Jedna od najzanimljivijih knjiga, što je izšla u moj nekakdi, jest bez sumnje ova. U njoj
su sahrano sve uspomene znamenitog viškoga boja god.

1863. — Knjiga će zanimati sve Hrvate, a osobito Jumacko Dalmatinac i mornarce.

Zagrebački Album plesova

glasovir.

Sadržavajući 14 plesova od obljubljenih domaćih skladatelja.

Krasno opremljen, cijena 2 for. 50 nc.

U njem imade novih kompozicija za glasovir državno od Zajen, Kuhne, Eisenhuta,
Faller, Vilhava, Bošiljevca, Šestaka, Žorti i drugih. — Upozorujemo na tuj prev
pojav na glasovnom polju množi krasotice glasovirčine, neka ne propusti nijednu maha
viti si taj album. U njem imade 3 valčka, 1 bezpolka, 8 mazurka, 3 koracića,
2 četvrtice, 1 kolo, 2 polke franča. Pisanju dosta za 2 for. 50 nc.

Nošim Hrvatima

glasoviratim i pjevačim, našim guslačem, učiteljima

i svakomu, koga znašta, pre

poručimo novi list. — Crti se cijeli godišnji for. 3.

Izdati nijesno jedan putan.

— Svakomu broju prilожen je muzikalni prilog, koji će nadrijeti lapaju i točke kom
pozložio za glasovir, gusla, orgulje, pjevanje itd.

— Prvi broj cijelne knjige tko

zahojiča izdavan na oplod.

6-2

GLAZBA

List za crkvenu i svjetovnu glazbu i dramatsku umjetnost.

i svakomu, koga znašta, pre

poručimo novi list. — Crti se cijeli godišnji for. 3.

Izdati nijesno jedan putan.

— Svakomu broju prilожen je muzikalni prilog, koji će nadrijeti lapaju i točke kom
pozložio za glasovir, gusla, orgulje, pjevanje itd.

— Prvi broj cijelne knjige tko

zahojiča izdavan na oplod.

6-2

Prima naručka na ovo knjige, ako i nisu ovde oglašene. Popisao razatljivo badava.

Tiskara Dofenc.

6-2